

gekaldes af værgen med justitsministerens samtykke. Justitsministerens kompetence til at træffe afgørelser af denne art er lagt ud til statsamterne, jf. reglerne herom i værgebekendtgørelsen.

Bestemmelsen giver ikke mulighed for at tillade en mindreårig at drive virksomhed på egen hånd. Hvis der er behov for, at en virksomhed, som tilhører den mindreårige, videreføres, sker dette i dag således, at virksomheden drives af en myndig – f.eks. værgen – på den mindreåriges økonomiske ansvar.

Det er udvalgets opfattelse, at der er et vist, men dog meget begrænset behov for, at der også er mulighed for at meddele en mindreårig tilladelse til at drive virksomhed på egen hånd. Udvalget foreslår derfor, at der bliver adgang hertil for mindreårige, der er fyldt 15 år. Justitsministeriet er enig heri, og bestemmelsen i lovforslaget § 43 svarer derfor til lovudkastet i betænkningen.

Bestemmelsen, der ikke ventes at få stor praktisk betydning, forudsættes administreret i overensstemmelse med hidtidig praksis for meddelelse af tilladelse til umyndiggjorte til at drive virksomhed på egen hånd, idet der dog naturligvis må tages hensyn til de særlige forhold, som er en følge af den mindreåriges unge alder.

11.2.4. Øvrige ændringer

Udover de ovennævnte ændringer, der særlig vedrører børn og unge, henvises til bestemmelsen i lovforslagets § 4, stk. 1, hvor det er angivet, hvilke bestemmelser i lovforslaget, der tillige gælder for mindreårige. Om disse bestemmelser henvises endvidere til de specielle bemærkninger til lovforslaget.

12. Særlige værger

12.1. De gældende regler

Ud over de almindelige regler om værgemål for børn og voksne, der er beskrevet ovenfor, findes en række særlige former for værgemål, der normalt iværksættes med henblik på varetagelse af bestemte opgaver, og som ofte kaldes ad hoc værgemål.

Denne form for værgemål kan opdeles i tre grupper. Myndighedslovens ad hoc værgemål, jf. myndighedslovens § 58, § 59 og § 62, skifteværgemål, jf. regler i skifteloven og reglerne i myndighedslovens § 58 og § 59, samt værgemål, der efter regler i den øvrige lovgivning iværksættes med henblik på varetagelse af bestemte opgaver i relation til den pågældende lovgivning, f.eks. bistandsværger, jf. straffelovens § 71, der beskikkes i forbindelse med straffesager, der kan medføre dom til anbringelse i institution eller i forvaring.

Myndighedsloven indeholder i § 58 hjemmel til at udpege en særlig værge til udførelsen af et bestemt hverv for en umyndig, som altså allerede har en værge.

Bestemmelsen anvendes i praksis hovedsagelig, hvis værgen for en voksen umyndiggjort på grund af sygdom eller lignende er midlertidigt forhindret i va-

retage værgemålet, eller hvis der er en interessekonflikt mellem værgen og den umyndige. Det sidstnævnte kan f.eks. være tilfældet, hvis værgen vil indgå en handel med den umyndige, eller værgen og den umyndige har modstridende interesser på et skifte, hvor de begge er arvinger, jf. også nedenfor om skifteværger.

Bestemmelsen anvendes i praksis formentlig ikke til beskikkelse af en ad hoc værge for en mindreårig, når dennes værge er midlertidigt forhindret i at varetage sine opgaver, idet der i disse tilfælde normalt også vil være behov for at udpege en midlertidig indehaver af forældremyndigheden, der så også bliver værge for den mindreårig.

Beskikkelsen sker med henblik på varetagelse af et bestemt eller bestemte hverv og foretages af statsamtet, jf. dog nedenfor om skifterettens kompetence ved beskikkelse af skifteværger.

Efter bestemmelsen i *myndighedslovens* § 59 kan der for en voksen, der midlertidigt på grund af sygdom eller fravær er forhindret i at varetage sine anliggender, beskikkes en værge til at varetage den pågældendes anliggender i nærmere angivet omfang.

Forinden beskikkelsen sker, skal samtykke fra den, der midlertidigt er forhindret i at varetage sine anliggender, så vidt muligt indhentes.

Ad hoc værgen skal varetage den pågældendes anliggender i det omfang, som fastsættes i værgebeskikkelsen. Beskikkelsen kan f.eks. meddeles med henblik på at træffe dispositioner vedrørende opsigelse og rydning af en lejlighed eller til at samtykke i flytning til plejehjem. Værgemålet medfører ikke indskrænkninger i muligheden for selv at disponere for den, der er under ad hoc værgemål, og denne kan derfor på egen hånd disponere over sin formue og forpligte sig ved retshandler. Er den pågældende ikke i stand til at handle fornuftmæssigt, vil der dog være mulighed for at erklære sådanne aftaler ugyldige i medfør af bestemmelsen i myndighedslovens § 65.

Ad hoc værgemålet ophører, når det omhandlede hverv er udført, når den pågældendes forhindring i at varetage sine anliggender er ophørt, eller når den pågældende er blevet umyndiggjort.

Efter ordlyden af bestemmelsen i § 59 kræves det som nævnt, at forhindringen er midlertidig, og personer, der må antages varigt at være ude af stand til at varetage deres anliggender, bør derfor i princippet – hvis der er behov for en værge – søges formueretligt umyndiggjort efter bestemmelsen i myndighedslovens § 2 og eventuelt tillige personligt umyndiggjort efter § 46.

I praksis har der dog været en tendens til at anvende beskikkelse af ad hoc værger efter myndighedslovens § 59 også i tilfælde, hvor sygdommen eller tilstanden ikke er midlertidig, hvis der kun er behov for en værge til en enkeltstående disposition af begrænset omfang, og der ikke i øvrigt er brug for en varig bistand. Bestemmelsen er i sådanne tilfælde typisk anvendt til at træffe beslutning om plejehjems-